

Ještě žiju s věšákem, čepicí a plácačkou

Hostitelem premiérového představení hry Samuela Königgratze (tak to alespoň uvádí program) v inscenaci Divadla na tahu a Nejhodnějších medvídků - pod režijním vedením Andreje Kroba - se stal palác Akropolis, a to 17. ledna 2001. Hra je dedikována *Modrým andělům, těm z Teplé, těm chlumeckým a všem.*

Dovolím si uvést část Historické poznámky otiskované v programu:

„Když se Samuel Königgratz (nar. 15. 7. 1973, Zell in Wiesental, Baden-Württemberg) vracel v úterý 29. 7. 1997 z Hradce Králové zpět do Freiburgu im Breisgau (zde studoval na univerzitě Alfreda Ludwiga kulturní antropologii, promoce 17. 11. 2000), nasedl jako obvykle do rychlíku 950 Královský lev. Dva muži, kteří přistoupili do jeho kupé, však zásadně ovlivnili další tři roky jeho vědeckého života. Přestože Königgratz neuměl a dodnes neumí jediné slovo česky, z jakéhosi náhlého popudu začal rozhovor mužů ve vlaku nahrávat na skrytý diktafon. A co víc, po dvaceti minutách jízdy, zcela zaujat dikcí a atmosférou jejich rozhovoru s nimi v Dobré Poustevně vystoupil a v nahrávání pokračoval dalších několik hodin, dokud neutratil všechny zbývající české koruny za kazety a tužkové baterie. (Jistou dobu

strávili muži naštěstí v nádražní restauraci, kde mohl Königgratz zapojit svůj diktafon do běžné sítě přes standardní kmitací adaptér.)

Po návratu na univerzitu požádal Königgratz bohemistu prof. Dr. Pavla Drewse z katedry slavistiky 2. Filozofické fakulty, zda by mohl sebráný materiál přeložit. Výsledný překlad pak poměrně úspěšně vytěžil ve své diplomové práci *Ein Schpucknapf und ein dörflicher Bahnhof: Eine komparative Studie. (...)* Pod Historickou poznámkou je jako autorka uvedena dr. Rachel Lewinski.

Text, kterému je možné stejně věřit jako nevěřit, naprosto přesně odpovídá duchu celého představení. Ano, mohlo by to všechno být pravda, mohlo by se to jistě mnohde stát, jenže zrovna tak to může být jen pouhá groteska, ovšem groteska par excellence.

Po pravdě řečeno je to jedno. Důležité je, že se divák skvěle baví. Baví se nejen proto, že hra z prostředí české železnice - odehrávající se během „jednoho“ dne - je dobře vystavěna a nemá jediné hluché místo, ale zdrojem zábavy jsou především dialogy, při nichž má posluchač a divák občas pocit, že stejně jako „autor“ neumí česky, což si ovšem uvědomí až po určité době, neboť „rozumět“ není to hlavní. A připočteme-li herecké pojetí jednotlivých postav, výsledkem je příjemně a vesele prožitý večer. Na pár hodin se ocitnete na jedné železniční stanici a pěkně si užíváte.

Trochu skoupé informace, vím, ale jakmile se nám podaří zjistit, kdy a kde se dá tohle představení zhlédnout, budeme vás informovat, protože stojí za to vidět a slyšet na vlastní oči a uši. A také se pokusíme nabídnout v některém z příštích čísel rozhovor s autorem hry. Už teď ale můžeme prozradit, že to není jediné, co napsal.

Zuzana Fialová

„Nádražácká“ hra i na filmovém plátně

Praha/Hradec Králové - První filmovou premiérou roku 2006 bude už 5. ledna celovečerní snímek nazvaný Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí režisérů Pavla Göbla a Romana Švejdy. Scénář napsali spolu s René Levínským podle jeho úspěšné divadelní hry, určené původně pro jeho domovský soubor Nejhodnější medvědci z Hradce Králové. Hlavní roli v příběhu ztvárnil Jaroslav Dušek. Divadelní hra, jejíž autor se skrývá pod pseudonymem Samuel Königgratz, je stejně jako film obrazem všedního života v běžné železniční stanici.

"Hrdiny příběhu jsou nádražáci, kteří řeší, občas ve velmi humorné nadsázce, své malé problémy na pozadí mizejícího genia loci místa, do něhož byli zasazeni. Film se snaží zobrazit skutečné lidi, ne z prstu vycucané, papírem šustící dramatické postavy," řekl o projektu režisér Göbl. (čtk)

Mezi doporučené inscenace z Východočeské soutěže amatérského činoherního divadla patřila druhá aktovka domácího souboru Svatební noc. Zleva v roli Vasila Pavel Labík, Huga ztvárnil Jan Brož a Lucii Nad'a Eflerová.
FOTO ČTK: OLDŘICH NERMUT

pondělí 19. března 2001

Inscenace, kterou Kostelec neviděl

Červený Kostelec - Inscenace hry Samuela Königgratze Ještě žiju s věšákem, čepicí a plácačkou v podání Divadla na tahu a Nejhodnější medvědci, kterou publikum na již čtvrté Východočeské soutěži amatérského divadla, jež se do včerejška konala v Červeném Kostelci, nemělo možnost zhlédnout, byla nominována na celostátní přehlídku Divadelní Třebíč. Porota dále na postup doporučila hru Francise Vebera Trouba na večeri v provedení souboru Vicena z Ústí nad Orlicí a druhou aktovku domácího souboru Svatební noc autora Mirko Stiebera, v režii Jiřího Kubiny. "Úroveň letošní soutěže nebyla zrovna nejvyšší. Neviděli jsme žádné špičkové představení, které by bylo po všech stránkách včetně dramaturgické vrchollem," řekl Jan Čisář, profesor Divadelní akademie múzických umění v Praze. (hys)

Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí

Praha/Hradec Králové - Pod režisérskou taktovkou Pavla Göbla a Romana Švejdy, kteří se s René Levínským podíleli také na scénáři, vzniká na nádraží Žatec-západ nový celovečerní film nazvaný Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí. Jeho základem je úspěšná Levínského divadelní hra.

Levínský napsal svůj dramatický text pod pseudony-

mem Samuel Königgratz pro svůj domovský soubor Nejhodnější medvědci z Hradce Králové. Poprvé byl uveden ve spolupráci s Divadlem Na tahu v režii Andreje Kroba a získal nominaci na Cenu Alfréda Radoka.

"Je to snímek, který má na české poměry předlouhý název. Dokonce obsahuje o dvě písmenka víc než připravovaná novinka Vladimíra Morá-

ka Hruš a Mareš jsou kamarádi do deště," uvedl producent snímku Jiří Konečný ze společnosti Endorfilm. Aby se prý film s rozpočtem 20 milionů korun nepletl s původní divadelní hrou, prohodili v jeho názvu dvě slova. Hra má totiž název Ještě žiju s věšákem, čepicí a plácačkou.

Distribuční společnost Bontonfilm připravuje premiéru na konec října tohoto roku. (čtk)

Reinkarnace a pozvracené záchodky

Nenápadné filmové historky z maloměstského nádraží

Loňský rok zahajovala křehká studie osamělého podivína Žralok v hlavě a také první letošní premiéra nabízí podívanou netypickou. Adaptace divadelní hry *Ještě žiju s věšákem*, plácačkou a čepicí nahlíží svět maloměstského nádraží stylizovaně i zemitě syrově.

Zeleznice bývala pro české filmaře odjakživa atraktivní a film o malém nádraží dokonce před téměř čtyřiceti lety získal Oscara. Filmaři s jistým idealizujícím obdivem a okouzlením sledovali tápající, chybující i komické, ale zároveň hrdé a respektované průvodčí, strojvůdce a přednosty. Jenže „modrá armáda“ dávno není ani hrdá, ani respektovaná a nepomůže ani Pendolino. Dramatik René Levínský z železničářské rodiny pochází, takže to ví a umí to i zachytit: aby život lidí na venkovské štaci popsal věrně ve vší mizérii, ale zároveň aniž by se posmíval. Naopak ho svérázný žargon, malicherné spory a nekonečné vysedávání v nádražní putyce značně fascinují. Inscenaci na pomezí absurdního dramatu a lidové komedie uvedlo

kem, plácačkou a čepicí je v tomto směru vrcholem Göblovy výrazné poetiky, kterou zároveň ozřejmuje. Najdeme v ní mnoho z raného Formana, Jarmusche i Kaurismäkiho, ale ve verzi z 21. století, kdy je svět přízemnější a obhroublejší, málokomu zůstaly naděje a ideály, nejvýš touha postoupit s fotbalovým týmem z nejhorší třídy okresního přeboru. Obecně pak hrdinové Levínského usilují zpestřit si ubíjející každodennost alkoholem, sexem nebo alespoň řečmi. V oněch řečech se to hemží vulgarismy někdy nad míru,

Celý ten sympatický film trpí jedinou vadou, místy nesnesitelnou. Režiséři logicky obsadili neherce či herce mírně řečeno nezkušené. Jediným s filmovou zkušeností je Jaroslav Dušek (takto uměřeně a pokorně už dlouho nehrál), najdeme tu několik členů souboru Nejhodnější medvídci (objevem je zejména romský herec Patrik David). Jinak naturšćici, kteří občas polykají slabiky a jindy mluví nápadně srozumitelně. Pouštějí se do dlouhých a na souhru komplikovaných dialogů a režiséři je

Žatecké nádraží a jeho personál: uprostřed romský herec Patrik David.

poloamatérské seskupení Nejhodnější medvídci: a banální svět převedli do podivuhodné stylizace.

Filmová verze se musela vypořádat s obojím: udržet půvab filozofujících řečí o reinkarnaci v uvěřitelných komunálních kulisách. Není divu, že se látky chopil ve dvojici s Romanem Švejdou Pavel Göbl. Na plátně sice debutuje, v televizi již však byla k vidění tři díla vyčnívající z obvyklé produkce: studentský film *Osamělá krajina svobodného muže* a dva televizní filmy *Štáva* a *Balíci*. Všechny se vyznačovaly iritujícím antiherectvím (leniví hrdinové v „telecích“ věku vedli neobyčejně nanicovaté dialogy) a nápadně pomalým tempem. *Ještě žiju s věšá-*

kterou jsme si zvykli na plátně snášet. Reality show nám ale názorně předvedly, jaký je dnes jazyk lidu, a Göbl se Švejdou ho nečistí. Zároveň se ale nepodbízejí: sprostá mluva je tak nějak samozřejmá, nemá vydojit vtíp jako u Troškových *Kameňáků*; podobně se to má i s pozvracenými záchodky, z nichž vzejde tragikomická pointa. Brzy si na opilecký slovník zvykneme, jsou to jen vycpávky. Občas mají zakrýt, že ti lidé řeší z individuálního hlediska zásadní věci: nevěru, existenční nejistotu, osamělost.

Události jednoho letního týdne sledujeme dokumentárně objektivním pohledem, který nevysvětluje a neobjasňuje, jen oznamuje. Občas bychom chtěli vědět více, některé zápletky vyhlížejí nevěrohodně, ale jsme v realitě prošpikované velkou stylizací. Mnohé zdánlivě bezvýznamné tlachání se přítom vyplácí dobře poslouchat; pozorní bývají odměněni nenápadnou pointou.

nezvládají. Většinou to sedí a v rámci celkového programového popírání profesionální suverenity nevadí, občas se však vyskytnou scény tak zoufale ochotnické, až nutí zavírat oči a zacpávat si uši. Zkušenější režisér by je patrně nepustil, debutanti s napjatým rozpočtem ovšem čas ani prostředky na dotáčky a velké opravy nemají. Rozčilují o to více, že jinak jsme nadšeni – asi jako když se díváme na krásný obraz, na němž malíři místo ujel štětec; nejradši bychom ho sami opravili. Göbl se Švejdou by potřebovali co nejdřív natočit další film, v němž by svou poetiku ozdobili dokonalejší prací s protagonisty. Českou kinematografii by obohatili o svébytné filmy přístupné štamgastům hospod čtvrté cenové i intelektuálnímu festivalovému publiku.

Pavel Mandys ■

Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí.
 ČR 2006, 90 minut. Scénář: René Levínský.
 Režie: Pavel Göbl a Roman Švejda. Hrají:
 Jaroslav Dušek, Jiří Vymětal, Igor Chmela.